Short Communication

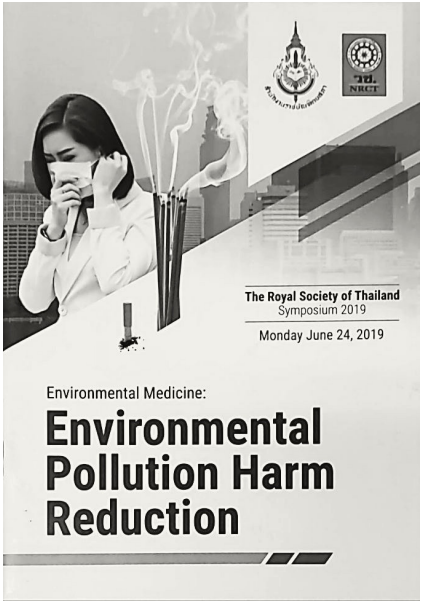
การแพทย์และสาธารณสุขไทย

Somchai Bovornkitti, MD, FRCP, FRACP, FACP
The Academy of Science, The Royal Society, Thailand

หัวข้อ “การแพทย์และสาธารณสุขไทย” ที่ราชบัณฑิตยสภาไทยกำหนดจัดทำสมุดปกขาวเนื่องในโอกาส๑๐๐ ปีราชบัณฑิตยสภานั้น โดยทั่วไปเป็นกิจกรรมและบทบาทหลักของกระทรวงสาธารณสุขและของคณะแพทยศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

สมาชิกของราชบัณฑิตยสภาเป็นสมมุติเอตทัคคะทางวิชาการของประเทศ เมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นภาคีสมาชิกและโปรดเกล้าฯเป็นราชบัณฑิตแล้ว ต้องนับถือว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์และหรือการสาธารณสุขของประเทศ แม้ว่าการประชุมครั้งนี้อาจสัมฤทธิ์ผลในการรวบรวมความรู้แพทยศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ระดับสูงสุด ของประเทศไทย อันจะเป็นพลังสำคัญของราชบัณฑิตยสภาในกิจกรรมสร้างสรรค์และการปรับแก้วิกฤตการณ์ต่างๆ แต่โดยความเห็นส่วนตัว งานนี้สมควรเป็นกิจกรรมของกระทรวงสาธารณสุขและมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

แม้นว่าโดยประสบการณ์ส่วนตัวเกือบกึ่งศตวรรษที่เป็นสมาชิกในราชบัณฑิตยสภา ได้พบว่าราชบัณฑิตแพทย์และสาธารณสุขมีบทบาทช่วยบริหารวิกฤตการณ์ต่างๆ ของประเทศน้อยมาก โดยส่วนตัวผู้เขียนมีโอกาสศึกษาวิกฤตการณ์ในประเทศบางเรื่อง เช่น หมอกควันไฟป่าทางภาคเหนือ แก๊สเรดอนในอาคารในประเทศไทย แร่ใยหินกับผลกระทบสุขภาพ วิกฤตการณ์พุน้ำร้อนในประเทศไทย วิทยาการระบาดโรคฮิสโทพลาสมาในประเทศไทย สัจธรรมเรื่องบุหรี่ ซึ่งทุกเรื่องได้บรรยายในสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิยสภา และจัดทำเอกเอกสารวิชาการลงพิมพ์ในวารสาร และเรียบเรียงตำราแพทย์และสาธารณสุขจำนวนหนึ่ง ดังตัวอย่างเรื่องหนึ่งที่จัดพิมพ์โดยราชบัณฑิตยสภา

บทบาทสำคัญของราชบัณฑิตยสภา คือ จัดการประชุมให้ความกระจ่างเรื่องปัญหาสุขภาพของประชาชนที่ยังเป็นเรื่องความเห็นต่าง ดังตัวอย่างที่ราชบัณฑิตยสภาเคยจัดการประชุมเรื่อง Environmental Pollution Harm Reduction เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ ปัจจุบันสถานการณ์ $PM_{2.5}$ ยังคงรุนแรงทุกปี จึงสมควรให้ราชบัณฑิตยสภาจัดการประชุมนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง แสดงความเห็นการปรับแก้สถานการณ์ทำนองเดียวกัน เช่นเสาะหาข้อมูลแตกต่างระหว่างเนื้อสารประกอบ $PM_{2.5}$ ภาคเหนือกับเนื้อสาร $PM_{2.5}$ กรุงเทพมหานคร ที่อาจจะช่วยปรับแก้ต้นเหตุได้